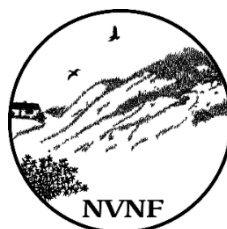

NORDVESTSJÆLLANDS NATURHISTORISKE FORENING

PROGRAM
November 2024 – Maj 2025
59. Årgang

Bestyrelse, revisorer, kasserer, og redaktion

Formand

Vagn Gotfredsen, tlf.: 5356 2862
Odinsvej 26, 4300 Holbæk
E-mail: vgotfredsen@hotmail.com

Næstformand

Ole Bennike, tlf.: 5118 0307
Egholmvej 80, 2720 Vanløse
E-mail: obe@geus.dk

Sekretær

Bjarne Jochimsen, tlf.: 2027 5983
Tranehalsen 7, 4000 Roskilde.
E-Mail: bjarnejochimsen7@gmail.com

Kasserer

Dorrit Jensen, tlf.: 6128 0189
Tempelvej 22, Arnakke,
4390 Vipperød
E-mail: dorrit@kirkov.dk

Redaktion

Eva Søndergaard, tlf.: 2910 0039
Faubjergvej 23, Tuse Næs,
4300 Holbæk
E-mail:
evasoendergaard@outlook.dk

Øvrige bestyrelsesmedlemmer

Merete Gertz, tlf.: 2560 8529
Knudskovparken 60 A,
4300 Holbæk
E-mail: merete2gertz@gmail.com

Hans Øster, tlf.: 6065 9599
Kærsangervej 37, 4300 Holbæk
E-mail: oester1949@gmail.com

Lisbeth Tranebjerg, tlf.: 2125 4532
Ågerupvej 18, 4390 Vipperød
E-mail: tranebjaerg@dadlnet.dk

Bestyrelsessuppleanter

Lenette Schunck, tlf.: 2893 9136
Nyvej 14, 4340 Tølløse.
E-mail: schunck@privat.dk

Bjarne Jochimsen, tlf.: 2027 5983
Tranehalsen 7, 4000 Roskilde.
E-Mail: bjarnejochimsen7@gmail.com

Revisor

Rita Ellingsen, tlf.: 2088 8313
Vibevej 22, 4571 Grevinge
E-mail: ritaellingsen@mail.dk

Revisorsuppleant

Winnie Olsen, tlf.: 6166 7508
Mellemtoften 6, 4040 Jyllinge.
E-mail: winnie.w.olsen@gmail.com

Næste program udkommer medio
april 2025.

**Deadline for indlæg
15. marts 2025**

Kontingent for året 2025

200 kr. pr. husstand
Betales på netbank på
reg.nr.1551, kontonr. 109 1573.
Betalingsfrist: 15. jan. 2025

*Forsidefoto: Odder
Fotograf: Aksel Bo Madsen*

Formanden har ordet

Kære naturven.

Du sidder nu med vores program for vintersæsonen 2024 – 2025 i hænderne. Vores ture i felten er næsten stoppet for nu; men også kun næsten for i februar tager vi ud og ser på træer og buske i vintertilstand, det har vi vist aldrig prøvet før. Ellers byder vintersæsonen på foredrag og for de særlig aktive - deltagelse i foreningens vinterundervisning, der begynder den 22.oktober 2024 i Foreningshuset Bispehøjen og fortsætter frem til marts 2025.

Vinterens foredragsprogram bringer os vidt omkring. Vi skal høre om oddere, vi skal høre om træer og buske i vintertilstand og vi skal høre om genopretningsplanerne for Allindelille Fredskov.

Vi skal en tur på Steno Museum i Aarhus og høre om/se den medicinske urtehave. Vi skal selvfølgelig også til Skåne og se på ørne, og foreningens Årsmøde må vi heller ikke glemme.

Foråret og sommeren "skydes i gang" med en tur ud i felten for at se på anemoner, og i maj måned tager vi på en 7-dages tur til Gotland, sidst vi var på Gotland, var i 2011.

Jeg håber også at se mange af jer til vore kommende arrangementer, og medmindre andet er nævnt, er der ingen tilmelding til disse.

Til sidst vil jeg gøre opmærksom på, at Holbæk Bibliotek, som følge af besparelser, ikke stiller sine foredragssale til rådighed efter kl. 18.00 indtil videre. Det betyder at vore foredrag med mere afvikles i Foreningshuset Bispehøjen.

Jeg ønsker jer alle et godt efterår, en god vinter og et godt forår.

Vagn.

Program

November 2024 – Maj 2025

Odderen – en succeshistorie i dansk naturforvaltning

Torsdag den 7. november 2024, kl. 19.00 – 21.00.

Fra at være på randen af udryddelse i begyndelsen af 1980'erne er odderbestanden i Danmark nu igen udbredt i det meste af landet takket været et formidabelt samarbejde mellem private organisationer, forskningsinstitutioner og offentlige myndigheder. Odderens positive bestandsudvikling bliver i dag betegnet som en succeshistorie i dansk og international naturforvaltning.

Foredraget vil sammenfatte den nyeste viden om odderens biologi og udbredelse samt de forvaltningsmæssige tiltag, der skulle til, for at sikre arten i den danske natur. Der vil også blive givet anvisninger på hvor og hvordan, man finder spor og ser efter oddere i naturen, samt introduktion til de øvrige 12 arter af oddere i verden.

Mødested: Foreningshuset Bispehøjen, Bispehøjen 2, 4300 Holbæk.

Foredragsholder: Aksel Bo Madsen, fhv. seniorforsker ved Institut for Bioscience, Aarhus Universitet.

Kontaktperson: Vagn Gotfredsen, tlf.: 5356 2862.

Bemærkninger: Kaffe/te kan medbringes til pausen

Vinterundervisning.

Tirsdag den 22. oktober 2024 til tirsdag den 18. marts 2025

Undervisningen finder sted hver 2. tirsdag kl. 19.00 – 21.00.

Hvis du gerne vil deltage i vinterens undervisning – og ikke får info om mandagsture – kan du tilmelde dig hos Merete Gertz, e-mail: merete2gertz@gmail.com

**Undervisningen foregår i Foreningshuset Bispehøjen,
Bispehøjen 2, 4300 Holbæk**

Bustur til Skåne

Lørdag og søndag den 25. og 26. januar 2025

Vi skal atter på vintertur til Skåne og opleve de flotte landskaber. Lørdag vil vi besøge Börringesjön, Havgårdssjön, Snogeholmssjön, Fyledalen og vi slutter af på det hyggelige vandrehjem i Tranås. Søndag drager vi måske til Tosteberga, Degeberga, Vombsjön og Krankesjön. Vi håber at se ørne, glenter og andre rovfugle, gæs, vandstær mm. Øl og vand kan købes i bussen, og vi får kaffe undervejs. Prisen dækker transport med bus, overnatning, middag lørdag aften, morgenmad søndag og smør-selv madpakke søndag.

Mødested: Busgaragen, Spånnebæk 38 i Holbæk klokken 07.00. Her kan man parkere bilen.

Opsamling: Jernbanevej 6 i Holbæk klokken 07:10, Trekroner Station ca. 07.40 og Kastrup Lufthavn, Kastrup Tværvej D, ca. kl. 08:15.

Turleder: Ole Bennike.

Påklædning: Varmt tøj anbefales varmt.

Medbring: Kikkert, frokost til lørdag, morgen-kaffe eller morgen-te, 10 kroner til fuglekongurrence, øl eller vin til aftensmad lørdag hvis det ønskes samt pas eller kørekort.

Tilmelding er åben fra den 10. til den 20. november til Ole Bennike, e-mail obe@geus.dk. Angiv venligst hvor I står på bussen. Oplys venligst telefonnummer og om I har ønsker til kost (vegetar, sukkersyge eller andet). Angiv om I ønsker enkeltværelse, det kan dog ikke garanteres. Tilmelding gælder først, når kvittering er modtaget fra Ole. Der er max. 40 pladser på turen.

Foreløbig pris: 1300 kr. pr. person.

Prisen afhænger af kursen på svenske kroner og af antal deltagere. Vent venligst med at betale til der foreligger en endelig pris.

Kontaktpersoner: Ole Bennike, obe@geus.dk og Dorrit Jensen, tlf. 6128 0189

NVNF

Besøg vores hjemmeside www.nvnf.dk
-og få de seneste nyheder og se billeder fra vores mange ture.
Hvis du har nogle gode billeder, som du vil dele med os, så
send dem til webmasteren: jan@vipbus.dk

Årsmøde med Generalforsamling 2025

Lørdag den 1. februar 2025 kl. 10.30 – 16.00

Årsmøde og generalforsamling afholdes i Foreningshuset Bispehøj, Bispehøjen 2, 4300 Holbæk. Parkering på P-pladsen vest for Foreningshuset.

Vi starter som sædvanlig med en fugletur og derefter afholdes der generalforsamling.

Kl. 10.30 - 12.00: Fugletur. Vi kører efter hvor fuglene er på denne dag.

Mødested: P-plads ved Foreningshuset Bispehøj, Bispehøjen 2, 4300 Holbæk.

Turleder: Hans Øster.

Kl. 12.30 - 13.45: Frokost.

Til frokost vil der være mulighed for at bestille laksefilet dampet i hvidvin på en bund af frisk pasta med squash, gulerod og edamame bønner eller mørbrad fyldt med svampe og spinat samt svøbt i parmaskinke. Prisen pr. kuvert er sat til kr. 85,-, der betales på Årsmødet. Øl og vand vil kunne købes til fornuftige priser i Foreningshuset.

Tilmelding til frokost: Vagn Gotfredsen, e-mail: vgotfredsen@hotmail.com senest 27. januar 2025. Ved tilmelding angiv venligst om I/du ønsker laks eller mørbrad. Husk; I/du er først tilmeldt, når jeg har svaret tilbage.

Kl. 14.00: Generalforsamling.

Dagsorden

1. Valg af dirigent.
2. Formandens beretning for 2024.
3. Kassererens regnskab 2024.
4. Bestyrelsen forslag til budget 2026 samt fastsættelse af kontingent for 2026.
5. Indkomne forslag.
6. Valg af formand.

På valg som formand er: Vagn Gotfredsen.

Valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleanter.

På valg som bestyrelsesmedlem er: Merete Gertz, Dorrit Jensen og Lisbeth Tranebjærg.

På valg som bestyrelsessuppleant er: Lenette Schunck Svendsen

7. Valg af revisorsuppleant.

På valg som revisorsuppleant er: Winnie Olsen.

8. Eventuelt.

Indkomne forslag skal være formanden i hænde senest 17. januar 2025.

Kl. ca. 15.00: ”Grækenland – en historisk smeltedigel af etniske og religiøse befolkningsgrupper”.

En beretning om nogle af de mest fremtrædende befolkningsgruppers immigrations-historie og særpræg med særlig vægt på folkeslag i Pindhosbjergene og Rhodopi, hvor foredragsholderen, Per Hartvig, har rejst siden 1975.

Kontaktperson: Vagn Gotfredsen, tlf.: 5356 2862

Bestemmelse af træer og buske i vintertilstand. **Et forløb.**

Som noget ganske nyt vil foreningen i vinter/foråret 2025 gennemføre et forløb om bestemmelse af træer og buske i vintertilstand.

Første del er et foredrag tirsdag den 18. februar kl. 19.00 – 21.00 i Foreningshuset Bispehøjen. Her vil der, med udgangspunkt i Signe Frederiksen og Bo B. Johansens bog ”Vinterbotanik”, blive gennemgået de særlige skilletegn for træer og buske samt bestemmelsesnøgler.

Mødetid: tirsdag den 18. februar kl. 19.00 – 21.00.

Mødested: Foreningshuset Bispehøjen, Bispehøjen 2, 4300 Holbæk.

Foredragsholder: Landskabsarkitekt Lone Langer.

Kontaktperson: Vagn Gotfredsen, tlf.: 5356 2862.

Bemærkninger: Kaffe/te kan medbringes til pausen.

Lørdag den 22. februar kl. 10.00 – 12.00 gennemføres der efterfølgende en ekskursion i Eriksholmskoven, hvor deltagerne kan få lejlighed til at afprøve de bibragte færdigheder i bestemmelse af træer og buske.

Man behøver ikke at have deltaget i det forudgående foredrag for at deltage og få udbytte af ekskursionen til Eriksholmskoven.

Mødetid: lørdag den 22. februar kl. 10.00 – 12.00

Mødested: P-plads ved Munkholm kiosken (55.682084 11.802292)

Turleder: Landskabsarkitekt Lone Langer.

Kontaktperson: Vagn Gotfredsen, tlf.: 5356 2862.

Bemærkninger: Varm påklædning, solide sko, evt. lidt varmt at drikke undervejs.

Allindelille Fredskov

Botaniske værdier samt ide og formål med pleje.

Onsdag den 12. marts 2025 kl. 19.00– 21.00

Allindelille Fredskov er kendt for at være Danmarks eneste voksested for orkidéen Flueblomst og andre sjældenheder. Jimmy Lassen er med i en plejegruppe, der i mange år har udført et intensivt og dygtigt arbejde for at genskabe de artsrige skovsletter og kalkoverdrev. Alt dette vil han fortælle om. Han har udgivet flere bøger om orkideer. Blandt andet er han medforfatter til ORKIDÉERNE på Møns Klint. Han er desuden en dygtig naturfotograf.

Så kom og oplev en spændende aften om orkidéer og meget mere.

Mødested: Foreningshuset, Bispehøjen 2, Holbæk
Foredragsholder: Jimmy Lassen
Kontaktperson: Dorrit Jensen tlf.: 6128 0189
Bemærkninger: kaffe/the kan medbringes til pausen.

Forårsfloraen i Allindelille Fredskov.

Lørdag den 5. april 2025, kl.10.00 – 13.00

Allindelille Fredskov drives ikke som en egentlig produktionsskov, så her bliver mange af træerne gamle og får lov til at henligge som dødt ved. Der er store lysåbne arealer, hvor blomster har mulighed for at vokse frem.

Artsrigdommen i skoven er stor. Omkring en fjerdedel af alle Danmarks planter findes på dette lille område. Den mest sjældne er orkideen flueblomst, men her er også andre orkideer, bl.a. alle de tre danske arter af skovliljer.

Floraen i Allindelille Fredskov er kraftigt præget af den kalkrige undergrund. Blandt de kalkelskende planter, som optræder i mængder, er blå anemone og blågrøn star, men der er også et rigt forårsflor af hvid anemone og fladkravet kodriver.

Mødested: P-pladsen ved Haraldsted Forsamlingshus, Langebjergvej 56, 4100 Ringsted (55.51434 11.78192)

Turledere: Inge Schellerup og Vagn Gotfredsen.

Kontaktperson: Vagn Gotfredsen, tlf.: 5356 2862.

Bemærkning: Medbring kikkert, lup, fornuftigt fodtøj og evt. en madpakke til efter turen.

Facebook

Følg os på www.facebook.com/naturhistorie

Her bringes billeder og historier fra vores ture. Her kan du også selv bidrage med billeder, sjove oplevelser, eller anbefale gode naturområder. Ved at "dele" og "synes godt om" er du med til at udbrede kendskabet til vores forening blandt dine facebook-venner.

Endagstur til i Aarhus

Besøg i den Medicinske Urtehave og Den vilde baghave ved væksthuse i Aarhus

Søndag den 27. april 2025 kl. 8.00 – 18.30

Vi starter i Medicinsk urtehave, som er en del af Science Museerne ved Aarhus Universitet og i dag har 220 planter, der alle har været brugt som medicin. Haven hører under medicinhistorisk afdeling på Steno museet. Museet har også har en naturvidenskabelig afdeling.

Efterfølgende tager vi til Væksthuse, (en anden del af Science Museerne), hvor nogle efter frokost kan gå rundt på egen hånd i væksthuses 4 klimazoner, medens andre kan gå i ”Spaltebedene” med en masse spændende haveplanter eller tage med på en guidet tur i ”Den Vilde Baghave”.

Anne Murmann, botaniker, vil være vores guide i Medicinsk urtehave og i Den Vilde Baghave. Hun vil fortælle om (nogle af) planterne, deres brug gennem tiderne, om giftighed, skrøner, legender, tro, magi og trolddom.

Mødested: Kl 8.00 Busgaragen Spånnebæk 38, Holbæk (har kan man parkere sin bil)

Kl. 8.10 Opsamling ved Jernbanevej 6, Holbæk

Kl 9.00 Opsamling ved Transportcentret Slagelse Stop 39

Kontaktperson: Dorrit Jensen tlf. 61280189

Tilmelding senest 1 april 2025 på e-mail til dorrit@kirkov.dk

Betaling: 350,00 kr

Indregnet i prisen er:

Transport med Vipperød Bustrafik

Entre og rundvisning

Kaffe/the og kage på hjemvejen

Medbring: kaffe/the og frokost.

Køb af frokost: Der er mulighed for at bestille lækker sandwich og kildevand for 85,00 kr.

Oplys og betal ved tilmelding.

Roden af ginseng, som kommer af det kinesiske ord ”renshen” som betyder ”menneskelignende”.

Bustur til Gotland

Fredag den 23. maj til torsdag den 29. maj 2025

Vi skal på forårstur til Gotland og opleve det specielle landskab med kalksten fra Silur-perioden. Vi regner med at se alkefugle, fluesnappere, orkidéer og andre planter. Øl og vand kan købes i bussen, og vi får kaffe undervejs. Prisen dækker transport med bus, færger, overnatning, morgenmad, frokost og aftensmad.

Program:

Fredag den 23. maj: Holbæk – Gustavsvik

Lørdag: Visby, Kallgatburg, Liste Ångar

Søndag: Stora Karlsö

Mandag: Fårö, Grausne Källmyr

Tirsdag: Hoburgen, Muskmyr, Stockvikan

Onsdag: Roma, Anga Prästanga, Bälsalvret

Torsdag den 29. maj: Visby – Holbæk

Mødested: Busgaragen, Spånnebæk 38 i Holbæk klokken 11.00. Her kan man parkere bilen.

Opsamling: Jernbanevej 6 i Holbæk klokken 11:10, Trekroner Station ca. 11.40 og Kastrup Lufthavn, Kastrup Tværvej D, ca. kl. 12:15.

Turleder: Ole Bennike.

Medbring: Kikkert, lup, frokost til fredag, morgen-kaffe eller morgen-te, krus, 10 kroner til fuglekongurrence, *SAMT PAS*.

Kontaktpersoner: Ole Bennike, obe@geus.dk og Dorrit Jensen, tlf. 6128 0189.

Bemærk: Tilmelding er åben fra den 10. til den 20. november 2024 til Ole Bennike, e-mail obe@geus.dk. Angiv venligst hvor i står på bussen. Oplys venligst telefonnummer og om I har ønsker til kost (vegetar, sukkersyge eller andet). Angiv om I ønsker enkeltværelse. Tilmelding gælder først, når kvittering er modtaget fra Ole. Der er 40 pladser på turen.

Foreløbig pris: 7000 kr. pr. person i dobbeltværelse, 8000 per person i enkeltværelse

Prisen afhænger af kursen på svenske kroner og af antal deltagere. Vent venligst med at betale til der foreligger en endelig pris.

Referater af arrangementer

April 2024 – Oktober 2024

Forårsfloraen i Klinteskoven

Lørdag den 6. april 2024

Dagens tur var sommersæsonens første tur, og der må have været et opsparet behov for at komme ud i naturen og nyde de første forårsblomster, for 41 af foreningens medlemmer var mødt frem på P-pladsen ved Klinteskoven.

Der var rigtig meget vand i Tissø, så vores sædvanlige rute tæt langs bredden måtte forlægges op i skoven; men det var ikke så galt endda, for der var faktisk rigtig mange blomster.

Men til en start fik vi lige en meget kort gennemgang af historien bag Tissø Geddeklækkeri,

hvis gamle

fundamenter ligger

ganske tæt ved P-

pladsen, herefter gik

turen så gennem

skoven, og der var

selvfølgelig de blomster

der skulle være bl.a.

Hvid, Gul og Blå

Anemone, Bingelurt,

Almindelig Guldstjerne

og Hylster-Guldstjerne, Hulrodet Lærkespore, Liden Lærkespore,

Ægbladet Fliglæbe, Firblad og Desmerurt. Endelig kunne vi også i

skovens NV-lige hjørne se en pæn bestand af Skælrod.

Nu var det ikke alene blomsterne der blev lagt mærke til, også

fuglene blev observeret og følgende blev set og/eller hørt,

Spætmejse, Gransanger, Jernspurv, Rødhals, Musvit, Blåmejse,

Bogfinke, Stor Flagspætte og Ravn.

En dejlig dag i Klinteskoven var det.

Vagn

Historien bag Tempelkrogen

Lørdag d. 20. april 2024

Omkring 35 glade medlemmer var mødt op en solrig lørdag morgen. Vi skulle høre om dette steds transformationer: Fra at have været en havarm af Litorinahavet (9-8000 år siden), over inddæmning og tørlægning til landbrugsdrift, til vådlægning og den sø, som den fremstår som i dag. Forventningerne var høje, og de blev til fulde indfriet af vores turlæder, naturgeograf Eskild Lund Dalsgaard. Eskild var ansvarlig for hele det 10 år lange vådlægningsprojekt (kvælstoffjernelse), der for størstedelen blev finansieret af EU.

Turen førte os forbi det tidligere pumpehus og slusen i NØ-hjørnet. Langs østsiden af indsøen løber Elverdamsåen. Syd herfor har man kastet grøften til og skabt et slynget forløb. Rester af det gamle åløb ses længst sydpå, i form af nogle små søer; de kan blive levested for padder. De skaller af snegle og hjertemuslinger man stødte på under gravearbejdet, har man ladet ligge øverst, med tanke på at orkideer og andre kalkelskende planter en dag kan gro her.

Tæt på motorvejen er der bygget et bassin, hvor regnvandet fra motorvejen opsamles, olien filtreres fra og det nu rensede vand kan ledes videre. Truelsbækken i det SV hjørne leder salt grundvand til fjorden ad en kanal der løber langs vestsiden af indsøen (en meget forsimplet fremstilling). Saltet stammer fra en salthorst man stødte på under en tidligere grundvandsboring.

Der er også sørget for at ørredvandring kan finde sted (igen).

Det var en kæmpe oplevelse at gå turen rundt om denne sø, som vi og mange andre kender som et superspot for rastende og ynglende fugle. Vi fik en grundig indføring i søens historie, mange transformationer og alle de finurligheder, som har været nødvendige for at rette op på "fortidens synder".

Vi fik øjnene op for, hvordan søen, åerne og arealerne rundt om udgør et kæmpe puslespil af kanaler og underjordiske vandveje. Efter denne dag ser vi Tempelkrogen Nord med andre briller efter at have lyttet til indslag om 10 års projektperiode med udfordringer og iderigdom. En stor tak til Eskild Lund Dalsgaard for hans smittende energi og hans spændende vandre-fortælling.

Merete

Krible-Krable-tur i skoven

Lørdag d. 4. maj 2024

7 forventningsfulde børn og deres lige så spændte voksne samledes på engen i Bognæs Skov, hvor vi først tog en snak om div. smådyr i naturen, hvorefter Lenette introducerede os i diverse fangstmetoder. Udstyret med ketcher, insektnet eller graveske gik alle derefter på jagt efter Krible Krabledyr, som efterfølgende blev bestemt på en stor dug i græsset.

Børnene var meget vidende, så de kunne bestemme bl.a. Mariehøns, Skolopendre, Leopardsnegle, Vinbjergsnegle, div. myrearter, Kuglebænkebidder og Tusindben. Efter en hektisk skattejagt mellem træerne var der "tatoveringer" til alle, ét af dagens højdepunkter! En inspirerende og rigtig sjov dag for alle, ledet af en fantastisk naturvejleder.

Hanne

Kulebjerg Overdrev: Bier, blomster og sommerfugle

Lørdag den 25. maj 2024

Vi var 22 personer der mødtes hos Birthe Marie og Vagn Kildsig i lidt regnvejr, men lunt. Første stop i skoven var et gammelt træ fra 1794, der var væltet i stormen 1999, kæmpe stamme. Skoven er privatejet, fredet i 1925 og på 150 Ha.

Da vi nåede frem til overdrevet, kom solen frem. Fritz fortalte lidt om sommerfuglene, som vi nød at følge. Sikke et landskab, fyldt med store stenblokke og store tuer med gule engmyrer.

Derfra gik vi videre igennem skoven op til knolden, en kuglerund høj ca. 30-35 meter, hvor der i gamle dage havde været høstgilde, hvis der ikke var så mange træer, ville udsigten være vidunderlig.

Videre til en stor lysning i skoven, hvor der stod et meget gammelt og stort egetræ, der fandt vi en del Maj-Gøgeurt.

Tilbage, hvor vi spiste vores frokost, og fik lækker hjemmelavet honningkage, imens svævede der en Rød Glente lige over os. Imens fortalt Vagn lidt om deres ejendom, inden Birthe Marie viste os deres insektvenlige have. Vagn sluttede af med at fortælle om bierne, der er ca. 50.000 bier i hvert bistade nu.

Til slut skal der lyde stort tak til Frits som på en god og lærerig måde fortalte om sommerfuglene og tak til Vagn og Birthe Marie som var så gæstfrie, og fortalte så mange spændende ting. En rigtig dejlig dag og masser af skridt i skoven.

Af sommerfugle så vi: Hvidsvæmere: Stor Kålsommerfugl, Lille Kålsommerfugl, Grønåret Kålsommerfugl, Aurora og Citronsommerfugl.

Blåfugle: Almindelig Blåfugl

Takvinger: Skovrandøje, Vejrandøje og Okkergul Pletvinge

Af fugle så/eller hørte vi: Rød Glente, Ravn, Gøg, Rødstjert, Munk, Tornsanger, Havesanger og Sortmejse.

Af blomster, så vi blandt andet: Rederod, Sanikel, Skovhullæbe, Lyngsnerre, Firblad og Lægeærenpris

Af andre dyr: Rådyr, en lille Butsnudet Frø og masser af myg.

Dorrit

Tur til Nordjylland

Tirsdag den 4. juni til lørdag den 8. juni 2024

Dag 1, tirsdag den 4. juni.

4.juni kl. 0730! Så var dagen kommet, hvor foreningen skulle på en 5 dages tur til Nordjylland, og i alt skulle vi være 30 deltagere på denne tur.

Dagens botaniske/ ornitologiske mål var Store Vildmose. Første stop var Bjergsted Mose for at bese og botanisere i den højmoser, der ligger i området. Næste stop var af mere historisk art. 64 trædesten fra jernalderen ligger stadig tilbage, og vidner om, at mosen på det tidspunkt var betydeligt mere våd, end vi oplevede den i dag.

Tredje og sidste stop var tårnet ved Manna Mose med en god udsigt over Grishøjgård krat.

Dag 2, onsdag den 5. juni

Dagens første stop var Sankt Laurentii kirke eller Den tilsandede kirke, hvor kun tårnet er tilbage. Herefter gik turen til Grenen, hvor vi tog med "Sandormen" ud til spidsen, som grundet dagens voldsomme blæst var ganske lille. Efter Grenen drog vi mod syd mod Det Grå fyr hvor dagens frokostpakke blev sat til livs. Efter frokost kørte vi til Råbjerg Mile. En imponerende bunke sand, der bevæger sig 15 meter østover om året.

Dag 3, torsdag den 6. juni

Dagens første stop var Tversted Klitplantage, som er Nordjyllands ældste plantage. Herefter videre til Nørlev Kær, en fantastisk botanisk lokalitet midt i det fredede klitlandskabet. Efter sigende skulle der være omkring 200 plantearter i området, men vi nøjedes dog med mindre. Dagens sidste botaniske stop var Bjergby Præstegårdsbakker, et flot kuperet, åbent landskab med overdrev og enge.

En lille skare fugleentusiaster sluttede dagen af i Aalbæk Klitplantage for at høre Natravnen. Efter en halv times ventetid sidst på aftenen hørtes dens karakteristiske "frøagtige" sang.

Dag 4, fredag den 7. juni

Efter morgenmaden startede vi dagen i forskellige hold. Nogle blev hjemme i Ålbæk, mens andre gik fra Ålbæk havn mod syd langs stranden og/eller i klitterne. Da alle igen var samlet kørte vi til Råbjerg Mile. Næste stop var Eskær skov med en smuk gåtur i området. På hjemvejen blev enkelte sat af ved hotellet, mens resten tog til Skagen by.

Dag 5, lørdag den 8. juni.

Sidste dag på vores Nordjyllandstur startede meget festligt. Morgenbordet var pyntet med flag. Det viste sig, at Anker og Birthe havde guldbryllup. En stor ære for foreningen, at de valgte at fejre denne dag i vores regi. Dorrit holdt en lille tale og overrakte en hilsen fra foreningen, og vi sang 'Det er så yndigt at følges ad'. Dagens første destination var Læsten Bakker, et rigtig flot landskab. Vi kørte videre til Fusingø Slot, hvor vi på grund af regn søgte ly i lade og skure og spiste vores madpakker. I Ødum tog vi afsked med Peter Wind, vores guide og blomsterekspert.

En spændende og dejlig tur var på sin slutning, og flere af deltagerne mente ikke at kunne erindre at have været på så regnfuld en tur med foreningen nogensinde.

En fyldigere referat kan læses på foreningens hjemmeside www.nvnf.dk.

Vagn

De Vilde Blomsters dag

Søndag den 16. juni 2024

20 deltagere stod klar denne herlige søndag eftermiddag til foreningens tur på De Vilde Blomsters Dag. Vi gik den smukke tur rundt om Maglesø, hvor der var mulighed for at vise deltagerne planter fra både eng, mose, skov og overdrev. Vejret var flot og interessen blandt deltagerne var rigtig god. Af de lidt mere usædvanlige arter fra turen kan nævnes; Kødfarvet Gøgeurt, Skov-Hullæbe, Trævlekrone, Majblomst, Skovbyg og Almindelig Hundekvik.

Vagn

Tur til Lyngby Åmose og Frederiksdal Skov

Lørdag d. 29. juni 2024

Vi mødte 9 deltagere op foruden Per Hartvig ved Sorgenfri Kirke og gik en meget smuk tur langs Prinsessestien i den nordøstlige del af Lyngby Åmose ned til det østligste og mest værdifulde fattigkær. På vejen fandt Per flere sjældne starrer: Forlænget Star, Knippestar, Kærstar, Næbstar, Trådstar foruden Akselblomstret Star, Stiv Star og Almindelig Star.

Langs kanalerne så vi desuden Kærmangeløv, Kærsvovlrod, Frøbid, Kærmysse, Skjolddrager, Dyndpadderokke, Dusk Fredløs, Almindelig Fredløs, Vandrøllike, Mosebunke og Sværtevæld samt en enkelt Grøn Frø.

I selve fattigkæret så vi Tue-Kæruld, Lyng, Revling, Tranebær og store kolonier af blomstrende Rundbladet Soldug foruden en masse forskellige tørvemosser og som dagens højdepunkt Grå Star. Per ville gerne have fundet Blomstersiv, som der sidst er set et enkelt eksemplar af i dette fattigkær. I de mere næringsrige områder fandt Per Glanskapslet Siv, Høj Sødgræs, Butblomstret Sødgræs, Knopsiv, Mangeblomstret Frytle.

Vi så også den smukke 850 år gamle Klopstock-eg, som er opkaldt efter en tysk digter, F. G. Klopstock, der i en årrække havde sommerbolig i Lyngby. Han var meget betaget af de naturskønne omgivelser i Lyngby Åmose og yndede at løbe om kap med sin forlovede mod den store eg.

Dagens sidste botaniske højdepunkt var 2 store bevoksninger med 5-radet ulvefod, hvor vi også så 2 små snoge ligge og sole sig.

Vi sluttede den botaniske del af turen med en yderst hyggelig frokost ved Sorgenfri Kirke, hvor vi besluttede at besøge Frederiksdal Skov en anden gang, da tiden var blevet så fremskreden.

Vi var en mindre flok, som bagefter sluttede af med kaffe og kage på caféen ved det gamle landsted Sophienholm med udsigt over Bagsværd Sø.

Eva

Vandrøllike

Forlænget Star

Botanisk tur til Reersø lørdag d. 13. juli – aflyst

Skansehage – et nyt stykke Danmark

Lørdag den 3. august 2024

Sol, sommer og Skansehage, det kunne næsten ikke blive bedre, da 28 personer mødte op for at blive klogere på denne naturperle, som er fredet og fuglebeskyttelsesområde.

Vores guide Kjeld bød velkommen og fortalte lidt historie om, hvordan dette sted har været et godt sted for vikingerne at lægge til, delvist pga. frisk vand fra kilder. Dernæst at to konger blev valgt her ved Isøre.

Vi begav os ind i området og sammen med Kjeld fortalte Inge (Gotfredsen) lidt om de planter, vi fandt i den magre jord: Jordbær Kløver, Gåsepotentil, Limurt, Strandgåsefod, Engelsød, Liden Tusindgylden og Gul Evighedsblomst.

Der var masser af Rynket Rose, som ikke er en del af vores kulturplanter og dermed ødelægger meget, næsten umulige at fjerne og de få køer (8stk.) der græsser, det hjælper ikke.

Der er ca. 23.000 sommerhuse i Odsherred og der gøres en indsats for at få dem til at lære dovenskab i haven, så biodiversiteten kommer igen.

Vi kom til et fortidsminde, hvor Kjeld viste os tegninger af hvordan en befæstning har set ud i år 1807-1813 (Englandskrigen) jordvolde og kanonbatteri (7-8 kanoner)

Meget af området er fyldt med Lyng og dette kræver naturpleje, dvs. hver 5-10 år skal det slås ned eller brændes. I gamle dage blev det blandt andet brugt til brænde, tække, halm i staldene og dyrefoder, Der skal lyde en stor tak til Kjeld for på en spændende og lærerig måde at fortælle historie, natur og meget mere på, hvor vi alle blev involveret.

Vi sluttede samlet med kage og kaffe/the som Birthe Bager havde sørget for, tusind tak.

Dorrit

Ekskursion til Bidstrup Skovene

Lørdag den 17. august kl. 10.00 – 15.00.

30 deltagere stod klar på Naturstyrelsens store P-plads for enden af Avnstrupvej for sammen med Søren Grøntved at gå en tur i Bidstrup Skovene.

Skovene er under forvandling til natur- eller urørt skov, en proces der har en lang tidshorizont; men som vi da alligevel kunne se de første spæde tegn på.

Turen gennem skoven var først og fremmest koncentreret om moserne Smuldrose, Kildemose, Yssemose samt Bol Baggers Lyng og Hjortsø. Vejret var dejligt, lokaliteterne herlige. Af de mange arter vi så skal her blot nævnes nogle af de vigtigste, Snylterod, Egebregne, Bjerg Mangeløv, Kær Mangeløv, Liden Vintergrøn, Rundbladet Soldug, Leverurt og Vibefedt. En rigtig dejlig tur i et dejligt område, i dejligt vejr og med en vidende turlleder.

Vagn

Ekskursion til Sydamerger

Lørdag den 7. september 2024

12 af foreningens medlemmer stod klar til at udforske Sydamerger i strålende solskin. Men nok en gang måtte vi konstatere, at naturen ikke sådan lige er til at planlægge med, især når tidshorizonten er $\frac{1}{2}$ år. Naturen i de lokaliteter, vi havde planlagt at besøge, var langt forud for os. De planter vi især havde regnet med at kunne finde og se, var for længst modnet væk. Men heldigvis havde Per Hartvig da en anden lokalitet i baghånden; nemlig Amerger Strandenge ved Kongelundsfortet.

En rigtig god lokalitet med mange arter og flere forskellige biotoper, ikke noget dårligt bytte. I løbet af turen var vi rundt om mange emner, invasive – hjemmehørende, gåsefod – mælder og så var vi rundt om hindeknæfamilien og salturtfamilien. Af arter kan nævnes Mark-Hindeknæ, Kødet Hindeknæ, Blågrøn Gåsefod, Rød Gåsefod, Skønbægret Mælde og Tykbladet Mælde. Dagens mest spændende fund var vel nok Stilket Kilebæger og Firkløft. En dejlig tur med herligt vejr, en god lokalitet og en vidende og entusiastisk turlleder.

Vagn

Kveller og Rød Gåsefod